АВГУСТ
14
Понедельник
1939 он
№ 186 (2826)
Сэн 10 мvнгэ

Бvхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ YНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумай ОРГАН.

Oboroonno-maassova xydelmeriiiji ulam yrgedxeje

BKP(b)-ein XVIII sjeezd bolsol raikoomuudta, gorkoomuudta, okruzkoomuudta, obkoomuudta, kraikoomuudta ba sojuuzna respyyblikenyydei kompaartiiin Centraalьna Komiteedyydte vojeenne tahagiiji baiguulxa geze togtoohon baina. Olon millioon soveed patrioodnuud ba byxii azalşad bolbol XVIII sjeezdiin togtooliiji aguujixe bajaraar ugtaza, azalai ynder byteesiin şine şinebyyd obrazeecyydiiji xaruulan, oboroonno udxatai dobrovoolьno organizaacanuudta çleen bolzo, vojeenne speciaalьnostiiji şudalxiin tula byri erşemgeigeer temeseze baina. Nyxer Staaliin bolbol propagandiist nyx. Ivanoovto xariuu soogoo jige bişee hen:—„Ulaan Aarmiiji, Ulaan Floodiiji, Ulaan Aviaaciiji ba Osoaviaxiimiiji yxiixemzeegeer xysezyylxe ba bexizyylxe xeregtei. Manai gadaadiin daisadai jamarşji „slyzalnostьdo“ ba jamarşji fookosuudta bidener genete deeree dairtoxogyin... tulada, seregei mobtolgiin ajuulai urda, byxii manai aradiiji zagsamal baidalda bailgaxa xeregtei“.

Byxii soveed arad bolbol xoozdiingoo zaabariiiji sag yrgelze hanaza, vojeenne speciaalьnostiiji şudalza, paarti ba praviitelьstviin tyryyliin uriaagaar, esege oronoo xamgaalxiin tylөө minuuta byxende belen baixaar beledxened.

Soveed aradai ene aktiivnostiiji xytelberilelge ba oboroonno udxatai dobrovoolьno organizaacanuudta konkreetne tuhalamza xangalga—partiiina ba komsomoolьsko organizaacanuudai bojevoi zoriigo myn bolno.

Manai Buriaad-Mongol respyyblikiin azalşad xadaa byxii araduudtai negen xamta, oroniigoo oboroonii xyseşadalinь ulam bexizyylxiin tylөө, osoaviaxiimei ba busad oboroonno organizaacanuudai xydelmeriiiji ulam haizaruulxiin tylөө temesene. Zediin aimagai kolxoozniguudai jabuulza baigaa oboroonno-maassova xydelmeriiiji gansaxanşji manai respyyblikiin azalşad bişe, myn laha byxii soveed oron medene ba halşaana. 1939 onoi jyylei xojor gurban haranuudta 794 xynyyd osoaviaxiimei çleende, terenei toodo 200 exenernyyd orohon baina. Gadna, osoaviaxiimei 20 garan exin organizaacanuud ene yje doo şineer organizovaalagdaa. Oboroonno znaçooguudta noormo ygelge yrgedөө, plaanaar zaraalagdahan zaniaatinь regyliaarna yngergegdene. Voroşilovsko vsaadniguudai kryzooguudta, xeden miangaad xynyyd, terenei toodo nileed olon exenernyyd huralsana.

Kabaanskiin raioondo osoaviaxiimei xydelmeri organizoovannoor jabuulagdaza exilee, jyylei yjede 200 garan şine çleengyydiiji, terenei toodo paartiiin çleengyyd ba kandidaaduud 54 xyn orobo. Oboroonno kryzooguudanь tahaldalgyi xydelmeriine.

II kvartaalai torşo soo voroşilovsko streloogoi noormiiji 300 garan xynyyd, PVXO-goi noormiiji—140 garan xynyyd, voroşilovsko ider streloogoi noormiiji—159 bagaşuud tuşaagaa. Tus aimagai, Krasnojaarska selьsoveedei, Bydioonniin neremzete kolxoozoi kolxoozniguud bultadaa protivogaaziiji xeregleze şadaxa boloo. Xiaagtiin aimagai, osoaviaxiimei raisoveed bolbol oboroonii xydelmeriiiji hainaar tabiza şadahanaiпь rezyltaadta, xeden janziin kryzooguud xydelmeriine, nileed olon aktiviistnuud vojeenne speciaalьnostьnuudiiji şudalna. Gadna, doprizivniguudai dunda jixexen xydelmeri jabuulagdaza, tedener bygede şaxuu oboroonno gurban znaçooguudtai bolbo.

Tiigebeşji, manai respyyblikiin zarim partiiina, komsomoolьsko organizaacanuud bolbol osoaviaxiimei ba busad oboroonno udxatai organizaacanuudai xydelmeridenь tuhaldaggyi, tedenei xydelmeriiiji şangadxaxiin tula anxaralaa ton bagaar tabidag baixa jym. Zişeelxede, Ulaan-Yde goorod doxi, Gyrenei baankiin dergedexi Osoaviaxiimei exin organizaacada oboroonno xydelmeri muugaar jabuulagdana. 1939 onoi tyryyşiin xaxadta arai geze 16 xynyyd—GSO-goi noormo, 11 xynyyd—PVXO-goi noormo tuşaagaa. Paartiiin 24 çleengyyd ba kandidaaduudhaa—mili 9-пь, 25 komsomoolьcuudhaa—16-пь osoaviaxiimei çleengyyd bolonxoi. Oboroonno-maassova xydelmeriiiji yrgedxexe tuxai asuudaliiji xojor daxin partiiina suglaan deere xelseze, todorxoi togtool abtahan aad, enenь saarhan deere ylebe.

Gadna, paar-tiin Xoriiin aikoomoi vojeenne tahagiinь mynөөşji xyrter ykomplektovaalagdaagyi, baha aimag soonь oboroonno udxatai dobrovoolьno organizaacanuudanь xydelmerilnegyi şaxuu. Ene mete faaktnuud manai respyyblikiin olonxi aimaguudta: Bauuntiin, Bargazanai, Muxar-Şiberei, Ulaan-Ydiin Prigorodno raioondo yzegdene. Ulaan-Ydiin, miaxanai kombinaadai dergedexi partiiina exin organizaaca xadaa oboroonno xydelmeride anxaralaa ogto tabinagyi, osoaviaxiimei organizaaciiji xytelberilegşe nyxer Cyrkaanov bolbol oboroonno xydelmeri tuxai asuudalaar partkoomdo xedii daxin xandaad, jamarşji tuhalamza abaagyi baina.

Ede raioonuudai, Osoaviaxiimei Soveedyydei tyryylegşenerenь, paartiiin XVIII sjeezdiin togtoomzotoi zoxiiduulan xydelmerilөө mynөө xyrter şinedxen tabiaagyi. ROKK-iin, Kraasna-xaxadhariin ba fizkylьtyyrne-sportiivna xydelmerinь, ilangajaa xydөө niutaguudta muugaar tabigdanxai baina.

Dursagdahan faaktnuudhaa medexede, olonxi aimaguudta oboroonno ba fizkylьtyyrne-sportiivno xydelmerinyydenь azalşadai mynөө yderei ereltiiji xanganagyi geze temdeglexeer baina. Uşar iimehee, byxii partiiina, komsomoolьsko ba busad organizaacanuud xadaa ene xydelmeride serьjooznoor anxaralaa tabixanь şuxala bolno.

Kolxoozuudta voroşilovsko vsaadniguudai komaanda bii bolgolgiiji, oboroonno-maassova kryzooguudai xydelmeriiiji haizaruulxiiji, oboroonii tuxai leekce ba doklaaduudiiji organizovaalalgiiji, osoaviaxiimei ba byxii oboroonno organizaacanuudiiji bolьşevig kaadrnuudaar ykomplektovaalalgiiji partiiina organizaaca byxen xytelberilxe ba tolgoiloxo johotoi. Kommuniist byxen oboroonno xydelmeriiin aktiviistanь baixa ba ene uçaastog deere avangaardna roolь xaruulxa—terenei tyryyşiin ujalga. Oboroonii xydelmeride exenernyydiiji yrgenөөr xabaaduulalga—politiiçeske ton şuxala xereg myn.

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere nyxer Voroşilov iigeze xelee hen:—„Osoaviaxiim xadaa gyrenөө xamagaalalgiin inteeeste, xydelmerişed, slyyzaşçiner, inteliigeence, huragşad ba kolxoozniguudiiji beledxelgiin xemzeenyydiiji jabuulxaar uriaalagdanxai ...Osoaviaxiim xadaa xydelmeriiin nileed jixenyyd rezylьtaaduudiiji ygeze şadaxa baigaa, teed, ene gai xamşag organizaaciiji bodotoor xereglexiin tylөө bidener xadaa bygediinь xenegyibdi geze xelexe uşartai bolno. ROKK ba Kraasna-xaxadhariin oobşçestvo gexe metiin oboroonno organizaacanuud—bagaşag populiaarnostьtai baina... Xerbee, niutaguuddaxi partorganizaacanuud bolbol anxaralaa baga-şagaarşji tabiza baigaa haanь, şuxala ba haizarxaşji baina“.

Partiiina organizaaca byxen, kommuniist ba komsomoolec byxen oboroonno xydelmeride aktiivna xabaadaza, terenei aktiviistanь baixa, tereniiji xytelberilxe ba vojeenne texniiçeske beledxeleer azalşadai ereltiiji xangaxa johotoi.

Moskvaada xydөө azaxiin Byxesojuuzna viistavkiin neelge. ZURAG DEERE: Daalьna Vostoogoi paviльoonoi ekspoonaaduudai negeniinь. Zyyn talahaa—nyydei azahuudaltai Danzaanov Togooşo revoliyyciin urdatee xaişan geed baigaa hem. Baruun talahaa—Selengiin aimagai Teelьmanei neremzete kolxoozoi kolxooznig—staxaanovec Danzaanov Togooşo mynөө jamaraar azahuunab.
(TASS-iin fotoxroonIko)

Urihalamza zaxilgiin tyryyşyydtei zergeşexiin tylөө!

Respyyblike soo—20.228000 tyxerigei urihalamza realizovaalagdaba

Manai oronoi azalşad bolbol Exe oronoo ulam bexizyylelgede, terenei aradai azaxiin ylemze tyrgenөөr xygzelgede, kylьtyyrne baiguulalganuudai debzeltede ba oronoi oboroonii bulad kreepostь bolgolgodo, өөhediingөө nөөselgiiji ygeze, tereegeeree, aguujixe sozidaatelьska xydelmerinyydte xaluunaar xandalsana.

Gurbadugaar tabanzilei (xojordoxi zileinь viipyskiin) gyrenei urihalamza gargalga xadaa soveed aradai xysen tyges debzelteer ugtagdaba. Xyn byxen, өөriingөө nөөselgiiji gyrendөө ygexiiji xyseze, şine urihalamziiji gaixamşag entyziaazmtaigaar zaxin abanad.

Ene onoi aavgustiin 11-nei medeegeer, manai respyyblike soo 20.228000 tyxerigei urihalamza realizovaalagdahan baina. Yngeregşe zilde, ene yder 13 761.000 tyxerigei urihalamza taraagdahan baigaa hen. Ede toonuud bolbol ene zilde urihalamza taraalgiin organizoovannoor ba amzaltataigaar jabuulagdaza baihiinь gerşelen xaruulna.

Aimag, raioonuudhaa ba predpriiaatinuudhaa orohon bişegyyd ba medeenyydhee medexede, xydelmerişed, soveed inteliigeence, slyyzaşçiner ba kolxoozniguud bolbol jixenyyd syymmede bişyylze baina. Hariingaa zaarabotna xylehende ba ylyylen bişyyine.

Zagarain aimagai azalşad bolbol ton organizovannoor, emxiteigeer zaxina. Aavgustiin 11-ei medeegeer, 1.179.000 tyxerigei urihalamza zaxigdaa. Yngeregşe zilei aavgustiin 11-nei yder 580.000 tyxerigte zaxigdaad baigaa hen. Eneen deereehee eli bolno. Mynөө zilde, şine urihalamza realizovaalalga xadaa tus aimag soo ton amzaltaigaar yngergegdeze baina.

Tereşelen, Biçyyrei ba busad aimaguudta urihalamziiji realizovaalalga bahal organizoovannoor jabuulagdaza baina. Zişeelxede, myn aavgustiin 11-nei medeegeer, Biçyyrei aimagta 576.000 tyxerigei urihalamza zaxigdaa. Obligaacanuudiiji zaxin abalgaaraa erxim zişeenyydiiji xaruulhan aimaguud, somonuud, predpriiaatinuud, kolxoozuud ton olon baixa jym.

Zygөөr, zarim aimag, raioonuudai partiiina ba soveed, obşçeestvenne organizaacanuud bolbol urihalamziiji amzaltataigaar realizovaalxiin tuxai maassova-agitacioonno xydelmeriiiji xangaltagyi jabuulna. Obligaacanuudiiji zaxin abxa tuxai azalşadai xyseliinь xangaxa xeregte dutamag tuhalna. Paartiin Tynxenei aikoom, terenei sekretaarь nyx. Sergeejev bolbol urihalamza taraalgiin xydelmeriiiji yrgen dalaisataigaar delgeryylelgede serьjoozno bişeer xandana. Ynendөө, oppurtunistiiçeske samotioogto naidana. Eneenei rezylьtaadta, urihalamziin taraalganь ene aimagta muugaar yngergegdeze baina.

Tarbagatain raioon bolbol tyryy aimaguudhaa bahal geegdenxei baina. Ende, agitacioonno xydelmeri muusa jabuulagdana. Agitaatornuudta zaabari ygexe, tedeniiji gyrenei urihalamziin udxaşanar tuxai agitacioonno xydelmeri jabuulalgada mobilizovaalxa g. m. şuxala xydelmerinyyd dutamag jabuulagdadag baixa jym.

Iime tula, agitacioonno-maassova xydelmeriiiji yrgenөөr jabuulza, gyrenei şine urihalamza zaxilgiiji, byri organizoovannoor ba amzaltataigaar jabuulja.

C. Dor.

AKTIIVNOSTЬ

Biçyyrei aimagai, Ara-Xereetiin somonoi, „Kominteern“ kolxoozoi kolxozniguud bolbol Gurbadugaar Tabanzilei (xojordoxi zileinь viipyskiin) gyrenei urihalamza gargaxaxa tuxai, SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooliiji ugaa jixete halşaan ugtahan baina.

Ene togtoomziin garamsaaranь, aavgustiin 2-oi yder bolhon miiting deere, tus kolxoozoi kolxoozniguud bolbol şine urihalamziin udxa şanar tuxai, tere xadaa manai oronoi ekonoomiko ba oboroonno xysesadaliiji ulam bexizyylgede ton jixe roolьtoi baihanainь tuxai xelehen baina.

Tyryyşiin yderпyydte, 110 kolxoozniguud 9000 tyxerigei urihalamza zaxiba. Tyryy kolxoozniguud — staxaanovcuud, udaarniguud bolbol olon tyxerigte bişyylee. Zişeelxede, kolxoozniguud nyxed Dugaarov Oçor, Darmaajev Daşapal, Abidyyjev Darizab, Kyznecoov Jaakov, Şagzitaarov Nima, Budaajev Xalzan ba busad xadaa 200-250 tyxerigte xyrter zaxibad.

Urihalamziiji zaxin abalganь organizoovannoor, amzaltataigaar yrgelzelhөөr.

Zamьjaanov D.

Aimagai ba somonoi soveedei anxaralda

Xori. Doolo-Xudanai somonoi kolxoozuud ybehe xuriaalgiin xydelmeriiiji gynzegii tahaldalda oruulxiin tuilda xyrgeze bainad. Aavgustiin 1-nei medeegeer, Voroşilovoi neremzete kolxooz (tyryylegşenь nyx. Namsaraajev) xadaa vaalova sbooroo oroldoo 12 proceent dyyrgelte bolgohon baigaa. Tus kolxoozoi ybehe xuriaalgada jabagşadai zarim negeniinь ogto noormojoo dyyrgenegyi. Senokosiikoor ybehe sabşagşad byxii deeree, ydertөө 179 gektaar sabşaxa noormotoi aad, oroldo 112 gektaar sabşadag ba zarim ydernyydte, „maşiinamnai ebderbe“ geze eldeb şaltagaan bariaad ...e, 16 senokosiilkanuud jabaxa aad, 12-14 senokosiilkanuudanь jabadag baixa jym. Kolxoozniguudainь dunda azalai discipliine ton hula, ybehe xuriaalgada plaanaigaa johoor 158 xyn xydelmerilxe aad, jyrdөө 75 xyn xydelmeriine.

Maldaa tezeelei bata bexi baaza beledxelgede ba paarti, praviitelьstvaar, kolxoozuudai urda tabihan zoriigonuudiiji dyyrgelte bolgolgodo ene kolxoozoi xalşa xereg xandaza balhaniinь, deere dursagdahan faaktnuud eli todoor xaruulna.

Myn, Eengelьsei neremzete kolxooz (tyryylegşenь nyx. Batuujev) vaalova sbooroo 23 proceent dyyrgehen ba jyrenxiidөө ybehe xuriaalgiin xydelmeriiiji jixe hula teempteigeer jabuulna gexede bolxo baina. Senokosiikoor ybehe sabşagşad, byxii deeree, ydertөө 111 gektaar sabşaxa noormotoi aad, 77 gektaar sabşanad. Baha, gar xazuuraarş ybehe sabşagşad, Xandazab Vaandanai ba busad noormojoo dyyrgenegyi. 0,40 gektaar noormotoi aad, arai geze 0,15 gektaar sabşadag baina. Ene kolxoozoi dunda, azalai discipliine ebdedeg, arxinşad ba xaartaşad Damdinai Z., Gombiin Z., Erdeniin Z. gegşed bii, gebeş haa, edeen tuşaa, kolxoozoi xytelberilegşed ba partoorg nyxer Bydazabai gegşed jamarş xemzee abangyi, edeniiji dali doroo xabşuulzarxiood baiza baina.

Dam. Zam.

Kombainioor Cerendorziljevei rekoordno pokazaatelьnuud

Kyrbi, aavgust 11. (Telefoonoor abtaba). Komsomoolec nyxer Cerendorziljev Tydeb bolbol erxim kombainioornuudai negeniinь bolzo şadaa. Tydeb xadaa 1936 onhoo, xynөө azaxiin ton sloozno maşiina—kombainiin ryyliiji bariza exilhenhee xoişo, sag yrgelze hainaar, azaldaa erxim zişeenyydiiji xaruulza xydelmeriine. Cerendorziljev Tydeb bolbol erxim hain xydelmerinyydeeree viistavkede xabaadaxa xyndete erxiiji tuilaa, socialiis xydөө azaxiin triyymfiiji demonstraacalxa viistavkede—Moskvaa oşoxoor batalagdaa.

Mynөө, nyxer Cerendorziljev bolbol Irkyytske ba Çitiinske ooblastьnuudtai socsorevnovaanida ilan garxiin, urgasiiji geeltegyigөөr sag soonь xuriaaza abxiin tylөө, xuriaalgada jixe anxaraltaigaar, narin niagtaar beledxeze, kombainova xuriaalga deere rekoordno ynder pokazaatelьnuudiiji xaruulza baina. Tydeb bolbol „Internacionaal“ kolxoozdo kombainova xuriaalgiiji jabuulxa zuuraa, aavgustiin 6-da 21,40 gektaar, 7-do—25,60 gektaar urgasiiji erxim deede şanartaigaar xuriaaza abaa.

Nyxer Tydeb xadaa xuriaalgiin exilxehee urda kombainiingaa erximeer remoontologdoxiinь tula jixeer hanaagaa tabidag, ermelzedeg baigaa. Kombainiiji remoontloigodo өөrөө jireze tuha xyrgedeg ba kombainiin byxii çaastьnuudainь byten ba xysed bailgiiji şalgadag hen. Iigeze le, nyxer Tydeb xadaa kombainiingaa zişeete hainaar, negeş defeektegyigөөr remoontlogdolgiiji xangaa.

— „Xerbee kombainiingaa hain baigaal haanь, bidener xelseengyi hainaar xydelmeriilxebdi, bidenerte, erximeer xydelmerilxe durьxysel dyyren bii“—geze Tydeb өөrөө medyydeg.

Erxim ooped ba meetod tuxainь. Kombainanь laampoçkaar hynindөө xydelmeriine, xuriaagdahan oroohoniinь jabuud dundaa zөөgdeze ba kombainiingaa çaastiiji tohololgonь myn le jabuud dundanь xegdedeg. Cerendorziljevei kombainova agregaadanь xydelmerilze baihan gazartaa. Teed, edieelelgiinşji yjede ştyrvaalьnanь kombainiooroo helgeze, kombainajaa xydelmerilyylze baidag. Myn, „STZ-NATI“ traaktoranşji sag yrgelze ynder skoorostьdo, hainaar xydelmeriine. Ene kombainova agregaadalxid xadaa minuuta byxeniiji racionaalьnaar, bytөөseteigөөr xeregledeg.

Byri gaixamşag pokazaatelьnuudiiji tuilaxiin ba soveed sloozno maşiinanuudai, soveed şine xynyydei xyse şadabariiji xysed zagsaaxiin tylөө Cerendorziljevei brigaadiinxid imagtale zoriimgoigoor, staxaanovskaar xydelmerilze baina.

Myrziin—Kyrbiiin MTS-iin direektoriiji orologşo.

Советскэ союзай поленуудта

○ 1940 оной Бvхэсоюзна хvдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олхын тvлөө Союзай поленуудта колхозууд, совхозууд ба хvдөө ажахын тvрvvшvvдэй социалистическэ соревновани vргэнөөр дэлгэрhэн байна. Выставкэдэ хабаадагшад халаа стахановска ажалай тон hайн жэшээнvvдые харуулна. Союзай хизаар ба республика бvхэнh ө хуряалгынгаа хvдэлмэриин нормо vлvvлэн дvvргэhэнэй мэдээсэлнvvд ороно. Колхозно деревниин мянгаад тvрvvшvvд ургасын талаар, уялгаяа vлvvлэн дvvргээ.

○ Бvхы хойто областьнуудта, хойто захын районуудые оруулангvйгөөр, хара таряа, озимой ба шэнициын хуряалга эхилээ. Челябинск, Омск, Кировскэ, Вологодско ба бусад областьнуудай колхознигууд хуряалгатаяа нэгэндоро озимой тарялгада ороо.

○ Лен таридаг бvхы областьнуудта леной хуряалга тvлэг ябажа байна. Зуугаад льнотерельщигvvд vдэрэйнгөө нормые нэгэ хахад—хоёр дахин vлvvлэн дvvргэнэ.

○ Украинада, Курскэдэ, Воронежска ба Поволжиин зарим районуудта просо эдеэшээ. Эvvн урда областьнуудта энэ культурай ургаса топ vндэр байна.

○ Краснодарска ба Орджоникидзевскэ хизаарнуудта наран сэсэг эдеэшэжэ байна. Наран сэсэгэй хуряалгада 30 мянган комбайнануд хубаагдаа.

○ Ехэнхи свекла таридаг районуудта бороо ороhон байна. Хvриhэндэнь шиигэй запас ехэ болоо. Сахарна свекла алишье тээhээ hайн ургаса vгэхөөр байна. Илангаяа стахановцууд—выставкэдэ хабаадагшадай плантацинууд илгарана

(ТАСС).

RSFSR-ei aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, okruƶnoi, raioonno, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungalta tuxai

POLOƵEENI

I. GLAVAA

HUNGALTIIN SISTEEME

1 Statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 138-daxi statьjaagai yndehөөr, aƶalşadai depytaaduudai, xizaarai ba oblastnoi soveedyydte, avtonoomno ooblastьnuudai, nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai aƶalşadai depytaduudai Soveedyydte, aƶalşadai depytaaduudai raioonno, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte depytaaduudiiji hungalga xadaa hungaltiin bygedeniitiin, tegşe ba sexe erxiin yndehe huuri deere, niuusa golosovaaniiin johoor, hungagşadaar yngergegdexe baina.

2 Statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 139-dexi statьjaagai yndehөөr, depytaaduudiiji hungalga bygedeniitiin baixa gebel: uxaamuutad ba hungaxa erxejee syydeer xahagdahan niuurnuudbaa busad, RSFSR-ei, 18 naha xyrehen byxii graaƶdanuud bolbol raasova ba nacionaalьna xamaadalga, şaƶanşytelge, erdemei ceenz, tybxinehen huudal, sociaalьna ug garbal, ƶөөri şadalai zerge ba yngerhen sagai aƶaljabuulgahaa duldiidangyi, depytaaduudiiji hungalgada xabaadalsaxa ba aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungagdaxa erxetei baina.

3 Statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 140-dexi statьjaagai yndehөөr depytaaduudiiji hungalga tegşe baixa gebel; graƶdaniin byxen nege goolostoi; byxii graaƶdanuud xadaa hungaltada tegşe erxiin yndehөөr xabaadalsana.

4 Statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 141-dexi statьjaagai yndehөөr, exenernyyd xadaa ereşyydtei adli hungaxa ba hungagdaxa erxetei baina.

5 statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 142 statьjaagai johoor, Ulaan Aarmiin zergenyydte baigaa graaƶdanuud bolbol byxii graaƶdanuudtai adli, hungaxa ba hungagdaxa erxiiji edlexe baina.

6 statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 143-daxi statьjaagai yndehөөr, depytaaduudiiji hungalga sexe baixa gebel; aƶalşadai depytaaduudai, xizaarai ba oblastnoi Soveedyydte, avtonoomno ooblastьnuudai, nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte, aƶalşadai depytaduudai raioonno, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud xadaa sexe hungaltiin johoor, hungagşadaar sexe jabuulagdaxa baina.

7 statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 144-dexi statьjaagai yndehөөr, RSFSR-ei aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte depytaaduudiiji hungaxadaa, golosovaaninь niuusa baixa.

8 statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 145-daxi statьjaagai johoor, RSFSR-ei aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuud xadaa hungaltiin ookruguudta jabuulagdaxa baina.

Hungaltiin ookrug byxen xadaa aƶalşadalgaa depytaaduudai tusxaita Soveedte nege depytaadiiji elьgeene.

9 statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 18-daxi statьjaagai yndehөөr, busad byxii sojuuzna respyyblikenyydei graaƶdanuud xadaa RSFSR-ei territoori deere, RSFSR-ei graaƶdanuudtai adli, hungaltiin erxiiji edlexe baina.

10 statьjaa. Avtonoomno respyyblikenyydte, aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuudiiji yngergexe ƶuram bolbol tusxaita avtonoomno respyyblikiin aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuud tuxai Poloƶeenieer todorxoilogdono.

11 statьjaa. RSFSR-ei aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuudiiji yngergelgetei xolbootoi gargaşanuud xadaa gyrenөөr tylegdexe baina.

II GLAVAA

HUNGAGŞADAI SPIISOGYYD

12 statьjaa. Hungagşadai spiisogyyd xadaa gooroduudta—aƶalşadai depytaaduudai gorodskoi Soveedeer, raioonno xubaaritai gooroduudta—raioonno Soveedeer; posioologuudta—poselkoovo Soveedeer; xydөө niutaguudta—aƶalşadai depytaaduudai seelьske Soveedeer zoxioogdono. Hungagşadai spiisogyydei foormonь, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer togtoogdono.

13 statьjaa. Hungaxa erxetei ba spiisogyydiiji zoxiooxo momeentde tus Soveedei territoori deere aƶahuuhan (sag yrgelƶe gy, ali sag ƶuura), hungaltiin bolxo yder 18 naha xyrehen byxii graaƶdanuud xadaa hungagşadai spiisogyydte oruulagdaxa baina.

14 statьjaa. Sydeebne priigovorei johoor hungaxa erxee xahagdahan niuurnuud bolbol hungaxa erxiijinь xahahan priigovoreer togtoogdohon bolzoroinь torşo sōo, myn tereşelen zakoonoor baiguulagdahan ƶuramai johoor uxaamuutai geƶe medereg-dehen niuurnuud xadaa hungagşadai spiisogyydte oruulagdaxagyi baina.

15 statьjaa. Hungagşadhaa xenşji xadaa hungaltiin spiisogte negenhee ylyy oruulagdaƶa bolxogyi.

16 statьjaa. Aƶalşadai depytaaduudai byxii Soveedyydte hungaxiin tula, hungagşadai—niite spiisogyyd bolbol hungaltiin uçaastog byxende alfaviidna johoor zoxioogdoƶo, hungagşiin obog, nere, aldar, nahan, aƶahuuhan niutagainь, myn tereşelen, aƶalşadai depytaaduudai tusxaita Soveedte hungaxa tuşaa hungaltiin ookruguudai noomernuudanь zaagdaxa baina. Hungagşadai spiisogyydtenь xadaa aƶalşadai depytaaduudai Soveedei tyryylegşe ba sekretaarь garaa tabixa.

17 statьjaa. Seregei çaastьnuudta ba seregei sojedineeninyydte baigaa hungagşadai spiisogyyd xadaa komandiirai ba seregei komissaarai gar tabilgataigaar, komaandovaniaar zoxioogdono. Busad byxii vojeennoslyyƶaşçiner bolbol aƶahuuhan niutagtaa, aƶalşadai depytaaduudai tusxaita Soveedyydeer, hungagşadai spiisogyydte oruulagdana.

18 statьjaa. Bolьniicanuud, narailalgiin baişanguud, sanatoorinuud ba busad emnelgiin yçreƶdeeninyydei dergede baiguulagdaxa hungaltiin uçaastoguudai hungagşadai spiisogyyd bolbol myn baha, ybeşen graaƶdanuudta ba hungaltiin yder deƶyyrstvode baihan mediciinske personaaldaşji zoxioogdoxo baina.

Skarlatinoozno ba defteriiine otdeleeninyydte baigaa ybeşen xynyyd xadaa hungaltanuudta xabaadalsaƶa şadaxagyi.

19 statьjaa. Hungaltiin urdatee 35 xonog baixada, aƶalşadai depytaaduudai Soveed xadaa bygedeniitiin xaraxiinь tula hungagşadai spiisogyydiiji ylgexe gy, ali Soveedei pomeşçeenide ede spiisogyydtei tanilsaxa argabaidaliijinь hungagşadta xangaxa baina.

20 statьjaa. Spiisogyydei bodotonь aƶalşadai depytaaduudai tusxaita Soveedte ba seregei çaastьda gy, ali seregei sojedineenide xadagalagdana.

21 statьjaa. Hungagşadai spiisogei tunxaglagdahan yder ba hungaltiin bolxo yder xojoroi xoorondoxi bolzorto, baihan gazaraa hungagşiin helgexedenь, aƶalşadai depytaaduudai tusxaita Soveed bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer togtoogdohon foormiin johoor, „golosovaalxa erxiinь ynemşelge" tereende ygexe ba hungagşadai spiisogte—„garaba" geƶe temdeglexe baina; hungagşa bolbol sag yrgelƶe gy, ali sag ƶuura aƶahuuxa şine gazaraigaa pyynktde, niuuraigaa ynemşelge ba myn baha, „golosovaalxa erxiijinь batalahan ynemşelge" xojoroo xaruulƶa, hungagşadai spiisogte oruulagdana.

22 statьjaa. Hungagşadai spiisogdexi buruunuud (spiisogte oruulagdaagyi uşar, spiisoghee gargalga, obog, nere aldarainь buruu bişegdehen uşar, hungaxa erxee xahagdahan niuurnuudiiji spiisogte buruugaar oruulalga) tuxai medyylge xadaa spiisogiiji tunxaglahan, aƶalşadai depytaaduudai Soveedte ygtexe.

23 statьjaa. Aƶalşadai depytaaduudai Soveedei gyisedxexe komiteed bolbol hungagşadai spiisogdexi buruunuud tuxai medyylge byxeniiji gurban xonogoi bolzor soo xaraxa ujalgatai.

24. statьjaa. Hungagşadai spiisogdexi buruunuud tuxai medyylgiiji xaramsaaraa, aƶalşadai depytaaduudai Soveedei gyisedxexe komiteed xadaa negen gebel, hungagşadai spiisogte şuxala zahabarinuudiiji oruulxa, ygei gebel, tereenei medyylgiijinь buruuşaahan şaltagaanuud tuxai bişemel spraavka medyylegşede ygexe ujalgatai; medyylegşe bolbol aƶalşadai depytaaduudai Soveedei şiidxeberiiiji zybşөөgөөgyi haa, Aradai syydte gomodol barixadanь bolno.

25 statьjaa. Aradai syyd xadaa medyylegşiiji ba Soveedei tylөөlegşiiji duudaƶa, spiisogdexi buruuji ƶaahan gomodoliijinь sydeebne neemel zasedaani deere, gurban yderei torşo soo xaraƶa yzexe ba өөriingөө şiidxeberiiiji medyylegşede ba myn baha Soveedte darii medeesexe ujalgatai. Aradai syydei şiidxeberinь eseslen şiidxeberi myn.

III GLAVAA

AƵALŞADAI DEPYTAADUUDAI XIZAARAI, OBLASTNOI SOVEEDYYDTE BA AVTONOOMNO OOBLASTЬNUUDAI AƵALŞADAI DEPYTAADUUDAI SOVEEDYYDTE HUNGALTANUUD TUŞAA HUNGALTIIN OOKRUGUUD BA HUNGALTIIN KOMIISSANUUD

26 statьjaa. Aƶalşadai depytaaduudai xizaarai ba oblastnoi Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguud xadaa aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi tusxaita Soveedyydeer bii bolgogdoxo baina.

RSFSR-ei Konstituuciin 145-daxi statьjaagai yndehөөr, hungaltiin ookruguud xadaa dorodursagdagşa noormonuudaar bii bolgogdoxo gebel:

a) aƶalşadai depytaaduudai xizaarai Soveedyydte hungaltanuud tuşaa:

Altain xizaarai—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Krasnodaarska xizaarai—aradzonoi 30 miangan xynde nege ookrug.

Krasnojaarska xizaarai—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Ordƶoniklidzevske xizaarai—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Primoorsko xizaarai—aradzonoi 10 miangan xynde nege ookrug.

Xabaarovska xizaarai—aradzonoi 15 miangan xynde nege ookrug.

b) aƶalşadai depytaaduudai oblastnoi Soveedyydte hungaltanuud tuşaa:

Arxaangelьska ooblastiiin—aradzonoi 15 miangan xynde nege ookrug.

Vologoodsko ooblastiiin—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Vorooneƶsko ooblastiiin—aradzonoi 30 miangan xynde nege ookrug.

Goorьkovsko ooblastiiin—aradzonoi 35 miangan xynde nege ookrug.

Ivaanovska ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Irkyytske ooblastiiin—aradzonoi 15 miangan xynde nege ookrug.

Kaliininska ooblastiiin—aradzonoi 30 miangan xynde nege ookrug.

Kiirovske ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Kyibeşevske ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Kyyrske ooblastiiin—aradzonoi 30 miangan xynde nege ookrug.

Leningraadska ooblastiiin—aradzonoi 45 miangan xynde nege ookrug.

Moskoovsko ooblastiiin—aradzonoi 60 miangan xynde nege ookrug.

Muurmanska ooblastiiin—aradzonoi 5 miangan xynde nege ookrug.

Novosibiirske ooblastiiin—aradzonoi 35 miangan xynde nege ookrug.

Oomsko ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Orloovsko ooblastiiin—aradzonoi 30 miangan xynde nege ookrug.

Peermske ooblastiiin—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Peenzenske ooblastiiin—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Rostoovsko ooblastiiin—aradzonoi 30 miangan xynde nege ookrug.

Riazaanska ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Saraatovska ooblastiiin—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Sverdloovsko ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Smoleenske ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Stalingraadska ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Tamboovsko ooblastiiin—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Tyylьske ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Çeliaabinska ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

Çitiinska ooblastiiin—aradzonoi 15 miangan xynde nege ookrug.

Çkaalovska ooblastiiin—aradzonoi 20 miangan xynde nege ookrug.

Jaroslaavska ooblastiiin—aradzonoi 25 miangan xynde nege ookrug.

c) Xabaarovska ba Primoorsko xizaarnuudai ooblastьnuudai aƶalşadai depytaaduudai oblastnoi Soveedyydte hungaltanuud tuşaa:

Amuurska ooblastiiin—aradzonoi 7 miangan xynde nege ookrug.

Kamçaatska ooblastiiin—aradzonoi 1500 xynde nege ookrug.

Doodo-Amuurska ooblastiiin—aradzonoi 1500 xynde nege ookrug.

Saxaliinska ooblastiiin—aradzonoi 1500 xynde nege ookrug.

Yssyriiiske ooblastiiin—aradzonoi 7 miangan xynde nege ookrug.

Avtonoomno ooblastьnuudai aƶalşadai depytaaduudai oblastnoi Soveedyydte hungaltanuud tuşaa:

Adegeiske avtonoomno ooblastiiin—aradzonoi 3500 xynde nege ookrug.

Jevreiske avtonoomno ooblastiiin—aradzonoi 2000 xynde nege ookrug.

Karaçaajevska avtonoomno ooblastiiin—aradzonoi 2500 xynde nege ookrug.

Oirootsko avtonoomno ooblastiiin—aradzonoi 2500 xynde nege ookrug.

Çerkeesske avtonoomno ooblastiiin—aradzonoi 1500 xynde nege ookrug.

Xakaasska avtonoomno ooblastiiin—aradzonoi 3500 xynde nege ookrug.

27 statьjaa. Aƶalşadai depytaaduudai, xizaarai, oblastnoi Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguudai spiisogyyd xadaa hungalta xyrter 55 yderhөө naaşa bişe baixada, aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedei gyisedxexe komiteedeer tunxaglagdaxa baina.

28 statьjaa. Xizaar, ooblastь byxende aƶalşadai depytaaduudai, xizaarai, oblastnoi Soveedte hungaltanuud tuşaa xizaarai, oblastnoi hungaltiin tusxaita komiissa baiguulagdaxa.

29 statьjaa. Xizaarai, oblastnoi hungaltiin komiissanuud xadaa obşçeestvenne organizaacanuudai ba aƶalşadai oobşçestvonuudai tylөөlegşenerhөө baiguulagdaxa ba tyryylegşe, tyryylegşiin orologşo, sekretaarь ba 8-10 çleengyyd sostaavtaigaar, hungalta xyrter 55 yderhөө naaşa bişe baixada RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer batalagdaxa baina.

30 statьjaa. Xizaarai, Oblastnoi hungaltiin komiissa bolbol:

a) aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedte hungaltanuudai jabaxa yjede, xizaarai, ooblastiiin territoori deerenь hungaltanuud tuxai tus Poloƶeeniiin xelbereşegyigөөr gyisedxegdexiinь xinan xaraxa;

b) hungaltiin komiissanuudai buruu jabuulganuudiijinь ƶaahan gomodolnuudiiji xaraƶa yzexe ba gomodolnuud tuşaanь şiidxeberiiiji eseslen gargaxa;

c) aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedte hungaltanuud tuşaa, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin biylleteeninyydiiji beledxexe;

ç) aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedte hungagdahan depytaaduudiiji registriirovelxe;

d) hungaltanuud tuşaa xereg xytelberiiiji aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedei mandaatna komiissada tuşaaƶa ygexe baina.

31 statьjaa. Aƶalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedte hungaltanuud tu
hungaltiin ookrug byxen
Okruƶnoi hungaltiin komi
balguulagdana.

32 statьjaa. Aƶalşadai de
taaduudai xizaarai, oblast
Soveedte hungaltanuud tu
hungaltiin okruƶnoi komiis
nuud xadaa obşçeestvenne
ganizaacanuudai ba aƶalşa
oobşçestvonuudai tylөөleg
nerhөө, tyryylegşe, tyryyle
şiin orologşo, sekretaarь ba 4-
çleengyyd sostaavtaigaar, hu
galta xyrter 50 yderhөө naa
bişe baixada, xizaarai ba Obl
noi Soveedei gyisedkoomoor
bolgogdoxo.

33 statьjaa. Aƶalşadai dep
taaduudai xizaarai, oblast
Soveedte hungaltanuud tu
hungaltiin okruƶnoi komiis
nuud xadaa:

a) hungaltiin uçaastoguud
hubarihan (poriaadkova) no
mernuudiiji togtooxo;

b) RSFSR-ei Konstituuc
ba hungaltanuud tuxai tus P
loƶeeniiin ereltenyydiijinь sa
ƶa, aƶalşadai depytaadu
xizaarai, oblastnoi Sovee
depytaaduudta debƶyylegdeh
kandidaaduudiiji registrii
velxe;

c) uçastkoovo hungalt
komiissanuudiiji, togtoogdoh
foormiin johoor, hungalt
biylleteeninyydeer xangaxa;

ç) ookrug soo bolhon hung
tanuudai reƶylьtaaduudiiji t
dorxoilxo;

d) hungagdahan depytaad
hungagdahanainь tuxai ynemş
ge ygexe;

e) hungaltanuud tuşaa x
regxytelberiiiji, Xizaarai, Obl
noi hungaltiin komiissada y
xe baina.

IV GLAVAA

NACIONAALЬNA BA ADMINISTRATIIVNA OOKRUGUUDAI AƵALŞADAI DEPYTAADUUDAI OKRUƵNOI SOVEEDYYDTE HUNGALTANUUD TUŞAA HUNGALTIIN OOKRUGUUD BA HUNGALTIIN KOMIISSANUUD

34 statьjaa. Nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai aƶalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguud bolbol aƶalşadai depytaaduudai okruƶnoi Soveedyydeer bii bolgogdoxo.

RSFSR-ei Konstituuciin 145-daxi statьjaagai yndehөөr, hungaltiin ookruguud xadaa dorodursagdagşa noormonuudaar bii bolgogdoxo gebel:

a) nacionaalьna ookruguudai aƶalşadai depytaaduudai okruƶnoi Soveedyydte hungaltanuud tuşaa:

Evenkiiiske ookrugai—aradzonoi 300 xynde nege ookrug.

Çykootsko ookrugai—aradzonoi 600 xynde nege ookrug.

Koriaagska ookrugai—aradzonoi 600 xynde nege ookrug.

Taimiiьske ookrugai—aradzonoi 700 xynde nege ookrug.

Neneecke ookrugai—aradzonoi 800 xynde nege ookrug.

Agiin (Buriaad-Mongol) ookrugai—aradzonoi 1 miangan xynde nege ookrug.

Jamaalo-Neneecke ookrugai—aradzonoi 1 miangan xynde nege ookrug.

Ostiaako-Voguulьska ookrugai—aradzonoi 2 miangan xynde nege ookrug.

Ystь-Ordiin (Buriaad-Mongol) ookrugai—aradzonoi 2 miangan xynde nege ookrug.

Komii-Permiaacka ookrugai—aradzonoi 3 miangan xynde nege ookrug.

b) Administratiivna ookruguudai aƶalşadai depytaaduudai okruƶnoi Soveedyydte hungaltanuud tuşaa:

Koliimsko ookrugai—aradzonoi 500 xynde nege ookrug.

Kingiseeppske ookrugai—aradzonoi 3 miangan xynde nege ookrug.

Kizliaarska ookrugai—aradzonoi 3 miangan xynde nege ookrug.

Toboolьsko ookrugai—aradzonoi 4 miangan xynde nege ookrug.

Nariimska ookrugai—aradzonoi 4500 xynde nege ookrug.

Taarska ookrugai—aradzonoi 5 miangan xynde nege ookrug.

Opoçeecke ookrugai—ara
zonoi 6 miangan xynde ne
ookrug.

Pskoovsko ookrugai—ar
zonoi 7 miangan xynde ne
ookrug.

Astraxaanska ookrugai—ar
zonoi 9 miangan xynde ne
ookrug.

35 statьjaa. Nacionaalьna
administratiivna ookruguu
aƶalşadai depytaaduudai Sove
dyydte hungaltanuud tu
hungaltiin ookruguudai spiis
gyyd bolbol hungalta xy
55 yderhөө naaşa bişe baixa
aƶalşadai depytaaduudai okr
noi Soveedyydeigyisedxexe k
miteedeer tunxaglagdaxa bai

36 statьjaa. Nacionaalьna
administratiivna ookrug byxe
de nacionaalьna, administrati
na ookrugai aƶalşadai depyta
duudai okruƶnoi Soveedte hu
galtanuud tuşaa Okruƶnoi h
galtiin komiissa balguulagda

37 statьjaa. Okruƶnoi (nac
naalьna ba administratiiv
ookruguudai) hungaltiin komi
sanuud xadaa obşçeestven
organizaacanuudai ba aƶalşad
oobşçestvonuudai tylөөleg
nerhөө bii bolgogdoxo ba t
ryylegşe, tyryylegşiin orolog
sekretaarь ba 4—6 çleengy
sostaavtaigaar, hungalta xyr
55 yderhөө naaşa bişe bai
da, aƶalşadai depytaaduud
xizaarai, oblastnoi Soveedy
deer batalagdaxa baina.

38 statьjaa. Okruƶnoi (n
cionaalьna ba administratiiv
ookrugai) hungaltiin komiiss
bolbol:

a) okruƶnoi Soveedte hunga
lanuudai jabaxa yjede, ookr
gai territoori deerenь, hunga
tanuud tuxai tus Poloƶeeni
xelbereşegyigөөr gyisedxegd
xiinь xinan xaraxa;

b) aƶalşadai depytaaduud
okruƶnoi Soveedte hungalt
nuud tuşaa hungaltiin komi
sanuudai buruu jabuulganu
diijinь ƶaahan gomodolnuudi
xaraƶa yzexe;

c) aƶalşadai depytaaduud
okruƶnoi Soveedte hungalt
nuud tuşaa, RSFSR-ei Verxoo
no Soveedei Preziidiymeer to
toogdohon foormiin johoo

(Yrgelƶelelenь 3-daxi niuurta)

Xojordoxi niuurai yrgelzelel

galtiin biylleteeninyydiiji edxexe;

) azalşadai depytaaduudai uznoi Soveedte hungagda- i depytaaduudiiji registriiro- xe;

) hungaltanuud tuşaa xe- ytelberiiiji azalşadai depy- uudai okruznoi Soveedei daatna komiissada tuşaaza xe baina.

statьjaa. Nacionaalьna, inistratiivna ookrugai azal- depytaaduudai okruznoi eedte hungaltanuud tuşaa galtiin ookrug byxende Ok- oi hungaltiin komiissa bai- lagdaxa.

statьjaa. Azalşadai depy- uudai okruznoi Soveedte galtanuud tuşaa (hungaltiin ug) Okruznoi komiissa- d xadaa obşçeestvenne or- zaacanuudai ba azalşadai şçestvonuudai tylөөlegşe- өө bii bolgogdoxo ba ty- legşe, tyryylegşiin orologşo, etaarь ba 2-4 çleengyyd aavtaigaar, hungaltanuud er 50 yderhөө naaşa bişe baixada, azalşadai depytaaduudai okruznoi Soveedei gyisedxexe komiteedeer batalagdaxa baina.

41 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai okruznoi Soveedte hungaltanuud tuşaa okruznoi (hungaltiin ookrugai) hungaltiin komiissa bolbol:

a) RSFSR-ei Konstituuciin ba hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin ereltenyydiiji saxiza, azalşadai depytaaduudai okruznoi Soveedei depytaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudiiji registriirovelxe;

b) hungaltiin Uçastkoovo komiissanuudiiji, togtoogdohon foormiin johoor, biylleteeninyydeer xangaxa;

c) ookrugsoo bolhon hungaltanuudai rezylьtaaduudiijinь todorxoilxo;

ç) hungagdahan depytaadta, hungagdahanainь tuxai ynemşelge ygexe;

d) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji Okruznoi (nacionaalьna ba administratiivna ookrugai) hungaltiin komiissada ygexe baina.

V GLAVAA

AZALŞADAI DEPYTAADUUDAI IOONNO SOVEEDУУDTE HUNGALTANUUD TUŞAA HUNGALTIIN OOKGUUD BA HUNGALTIIN KOMIISSANUUD

statьjaa. Azalşadai depy- uudai raioonno Soveedyyd- ungaltanuud tuşaa hungal- ookruguud xadaa azalşadai taaduudai raioonno Sovee- deer bii bolgogdoxo baina.

FSR-ei Konstituuciin 145- statьjaagai yndehөөr, hun- n ookruguud xadaa doro- agdagşa noormonuudaar bolgogdoxo gebel:

miangahaa deeşe aradzon- raioondo—aradzonoinь 1 an xynyyd byxende hun- n nege ookrug, zygөөr, aa ylyy bişe ookruguud a;

mianga xyrter aradzontoi ondo, hungaltiin 25 ookru- d bii bolgogdoxo.

statьjaa. Azalşadai depy- uudai raioonno Soveedyyd- ungaltanuud tuşaa hungal- ookruguudai spiisogyyd oi hungalta xyrter 55 yder- naaşa bişe baixada, azalşa- depytaaduudai Soveedyydei onno gyisedxexe komitee- deer tunxaglagdaxa baina.

statьjaa. Raioon byxen- azalşadai depytaaduudai onno Soveedte hungalta- d tuşaa hungaltiin raioonno issa baiguulagdaxa.

statьjaa. Hungaltiin rai- o komiissanuud xadaa ob- stvenne organizaacanuudai zalşadai oobşçestvonuudai legşenerhөө bii bolgogdo- a tyryylegşe, tyryylegşiin gşo, sekretaarь ba 4-6 gyyd sostaavtaigaar, hun- xyrter 55 yderhөө naaşa baixada, azalşadai depy- uudai xizaarai, oblastnoi edyydei gyisedxexe komi- yydeer batalagdaxa baina.

statьjaa. Hungaltiin onno komiissa bolbol:

raioonno Soveedte hun- n jabaxa yjede, raioonoi oori deerenь, hungaltanuud tus Polozeeniiin xelbe- gyigөөr gyisedxegdexiinь xaraxa;

) azalşadai depytaaduudai onno Soveedte hungalta- tuşaa hungaltiin komiis- udai buruu jabuulganuu- ь zaahan gomodolnuudiiji a yzexe;

hungagşadai spiisogyyd oogoo zoxioogdoxiinь ba deniitiin medeende xyr- exiinь xinan xaraxa;

ç) azalşadai depytaaduudai Soveedyydei gyisedxexe tusxaita komiteedyydeer hungaltiin uçaastoguudai sag soogoo organizaacalagdaxiinь xinan xaraxa;

d) azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin biylleteeninyydiiji beledxexe;

e) azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedte hungagdahan depytaaduudiiji registriirovelxe;

f) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji azalşadai depytaaduudai raioonno soveedei mandaatna komiissada tuşaaza ygexe baina.

47 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookrug byxende Okruznoi hungaltiin komiissa baiguulagdaxa.

48 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedyydte hungaltanuud tuşaa Okruznoi hungaltiin komiissanuud xadaa obşçeestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai tylөөlegşenerhөө bii bolgogdoxo ba tyryylegşe, tyryylegşiin orologşo, sekretaarь ba 2-4 çleengyyd sostaavtaigaar, hungaltanuud xyrter 50 yderhөө naaşa bişe baixada, azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedei gyisedxexe komiteedeer batalagdaxa baina.

49 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa Okruznoi hungaltiin komiissa bolbol:

a) RSFSR-ei Konstituuciin ba hungaltanuud tuşaa tus Polozeeniiin ereltenyydiiji saxiza, azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedei depytaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudiiji registriirovelxe;

b) hungaltiin Uçastkoovo komiissanuudiiji togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin biylleteeninyydeer xangaxa;

c) ookrugsoo bolhon hungaltanuudai rezylьtaaduudiijinь todorxoilxo;

ç) hungagdahan depytaadta, hungagdahanainь tuxai ynemşelge ygexe;

d) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji hungaltiin Raioonno komiissada ygexe baina.

VI GLAVAA.

ZALŞADAI DEPYTAADUUDAI GORODSKOI BA GOORODUUDDAXI IOONNO SOVEEDУУDTE HUNGALTAUD TUŞAA HUNGALTIIN OOKRUGUUD BA HUNGALTIIN KOMIISSANUUD

statьjaa. Azalşadai de- aduudai gorodskoi ba oduuddaxi raioonno So- dyydte hungaltanuud tuşaa galtiin ookruguud xadaa odto—azalşadai depytaa- dai gorodskoi, raioonno tus- Soveedeer bii bolgogdoxo a.

FSR-ei Konstituuciin 145- statьjaagai yndehөөr, hun- in ookruguud xadaa doro- agdagşa noormanuudaar bii oxo gebel:

12 miangahaa 100 mianga xyrter xyn aradzontoi gooroduudta—aradzonoi 350 xynyyd byxendenь hungaltiin nege ookrug; 12 mianga xyrter aradzontoi gooroduudta hungaltiin 35 ookruguud bii bolgogdoxo geeşe;

Barnauul, Dzerziinsk, Keemerovo, Kiirov, Kostromaa, Kyyrsk, Magnitogoorsk, Murmansk, Oriool, Prokoopьjevsk, Riibinsk, Tamboov, Toomsk, Ylьjaanovsk, Çite gooroduudta,—aradzonoinь 400 xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug;

Krasnojaarsk, Niizni—Tagiilь, Peenze, Smoleensk, Staalinska, Taganroog, Şaaxtii gooroduudta,—aradzonoinь 500 xynyyd byxende, hungaltiin nege ookrug;

Vladivostoog, Irkyytsk, Kaliinin, Krasnodaar, Xabaarovsk gooroduudta—aradzonoinь 600 xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug;

Arxaangelьsk, Aastraxanь, Voroonez, Ivaanovo, Oomsk, Peermь, Tyyla, Çeliaabinsk, Jaroslaavlь gooroduudta—aradzonoinь 700 xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug;

Kyibeşev, Novosibiirsk, Saraatov, Sverdloovsk, Stalingraad gooroduudta—aradzonoinь 800 xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug;

Goorьki, Rostoov-na-Donuu gooroduudta—aradzonoinь 900 xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug;

Moskvaa ba Leningraad gooroduudta,—aradzonoinь 3 miangan xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug bii bolgogdoxo.

20 miangahaa deeşe aradzontoi gorodskoi raioonuudta, aradzonoinь 500 xynyyd byxende hungaltiin nege ookrug bii bolgogdoxo, zygөөr, hungaltiin 250 ookraguudhaa ylyy bişe baixa; 20 mianga xyrter aradzontoi gordoskoi raioonuudta hungaltiin 35 ookruguud bii bolgogdoxo baina.

51 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai gorodskoi ba gooroduuddaxi raioonno Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguudai spiisogyyd xadaa hungaltanuud xyrter 55 yderhөө naaşa bişe baixada, gooroduudta azalşadai depytaaduudai gorodskoi, raioonno Soveedei gyisedxexe komiteedeer tunxaglagdaxa.

52 statьjaa. Goorod ba gooroduuddaxi raioon byxende, azalşadai depytaaduudai gorodskoi, gooroduuddaxi raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa Gorodskoi, Raioonno hungaltiin komiissa baiguulagdaxa.

53 statьjaa. Gorodskoi ba gooroduuddaxi Raioonno hungaltiin komiissanuud xadaa obşçeestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai tylөөlegşenerhөө bii bolgogdoxo ba tyryylegşe, tyryylegşiin orologşo, sekretaarь ba 6-10 çleengyyd sostaavtaigaar, hungaltanuud xyrter 55 yderhөө naaşa bişe baixada, xizaarai ba oblastnoi medelei gooroduudta Gorodskoi hungaltiin komiissa—azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi Soveedeer, raioonno medelei gooroduudta—azalşadai dedytaaduudai Raioonno Soveedeer, gooroduuddaxi Raioonno hungaltiin komiissa—azalşadai depytaaduudai gorodskoi Soveedeer batalagdaxa baina.

54 statьjaa. Gorodskoi, gooroduuddaxi Raioonno hungaltiin komiissa bolbol:

a) gorodskoi, raioonno Soveedte hungaltanuudai jabaxa yjede, goorodoi ba raioonoi territoori deerenь, hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin xelbereşegyigөөr gyisedxegdexiinь xinan xaraxa;

b) azalşadai depytaduudai Gorodskoi, gooroduuddaxi Raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin komiissanuudai buruu jabuulganuudiijinь zaahan gomodolnuudiiji xaraza yzexe;

c) hungagşadai spiisogyyd sag soogoo zoxioogdoxiinь ba bygedeniitiin medeende xyrgegdexiinь xinan xaraxa;

ç) azalşadai depytaaduudai gyisedxexe tusxaita komiteedeer, hungaltiin uçaastoguudai sag soogoo organizaacalagdaxiinь xinan xaraxa;

d) azalşadai depytaaduudai Gorodskoi, gooroduuddaxi Raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin biylleteeinyydiiji beledxexe;

e) azalşadai depyytaaduuda Gorodskoi, gooroduuddaxi Raiooonno Soveedte hungagdahan depytaaduudiiji registriirovelxe;

f) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji azalşadai depytaaduudai Gorodskoi, gooroduuddaxi Raioonno Soveedei mandaatna komiissada ygexe baina.

55 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai Gorodskoi, gooroddoxi Raioonno Soveedte hungaltanuutuşaa hungaltiin ookrug byxende, Okruznoi hungaltiin komiissa baiguulagdaxa.

56 statьjaa Azalşadai depytaaduudai Gorodskoi, gooroduuddaxi Raioonno Soveedyydte hungaltanuud tuşaa Okruznoi hungaltiin komiissanuud xadaa obşçeestvenne organizaacaanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai tylөөlegşenerhөө bii bolgogdoxo ba tyryylegşe, tyryylegşiin orologşo, sekretaarь ba 2-4 çleengyyd sostaavtaigaar, hungaltanuud xyrter 50 yderhөө naaşa bişe baixada, azalşadai depytaaduudai Gorodskoi, gooroddoxi Raioonno soveedei gyisedxexe komiteedeer batalagdaxa baina.

57 statьjaa azalşadai depytaaduudai gorodskoi, gooroddoxi raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa Okruznoi hungaltiin komiissa bolbol:

a) RSFSR-ei Konstituuciin ba hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin ereltenyydiiji saxiza, azalşadai depytaaduudai Gorodskoi, gooroddoxi Raioonno Soveedei depytaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudiiji registriirovelxe;

b) hungaltiin Uçastkoovo komiissanuudiiji togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin biylleteeninyydeer xangaxa;

c) ookrugsoo bolhon hungaltanuudai rezylьtaaduudiiji todorxoilxo;

ç) hungagdahan depytaadta, hungagdahanainь tuxai ynemşelge ygexe;

d) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji Gorodskoi, gooroddoxi Raioonno hungaltiin, komiissada ygexe baina.

VII GLAVAA

AZALŞADAI DEPYTAADUUDAI SEELЬSKE BA POSELKOOVO SOVEEDУУDTE HUNGALTANUUD TUŞAA HUNGALTIIN OOKRUGUUD BA HUNGALTIIN KOMIISSANUUD

58 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguud xadaa azalşadai depytaaduudai seelьske ba poselkoovo Soveedyydeer bii bolgogdoxo.

RSFSR-ei Konstituuciin 145-daxi statьjaagai yndehөөr, hungaltiin ookruguud xadaa dorodursagdagşa noormonuudaar bii bolgogdoxo gebel:

I miangahaa deeşe aradpontoi seelьske Soveedyydei ba posioologuudai territoori deere—aradzonoinь 100 xynyyd byxende hungaltiin nege ooktug, zygөөr, 25 ookraguudhaa ylyy bişe baixa; mianga xyrter aradzontoi selьsoveedyydte ba posioologuudta hungaltiin 9 ookraguud bii bolgogdoxo.

59 Statьjaa. Azalşadai depytaaduudai seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguudai spiisogyyd xadaa hungaltanuud xyrter 55 yderhөө naaşa bişe baixada, azalşadai depytaaduudai seelьske ba poselkoovo Soveedyydei gyisedxexe komiteedyydeer tunxaglagdaxa baina.

60 Statьjaa. Selьsoveed ba posioolog byxende, azalşadai depytaaduudai, seelьske, poselkoovo Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin seelьske, poselkoovo komiissa baiguulagdaxa.

61 Statьjaa. Seelьske ba Poselkoovo hungaltiin komiissanuud xadaa obşçestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçeestvonuudai tylөөlegşenerhөө bii bolgogdoxo ba tyryylegşe, tyryylegşiin orologşo, sekretaarь ba 2-4 çleengyyd sostaavtaigaar, hungaltanuud xyrter 55 yderhөө naaşa bişe baixada, azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedyydeer batalagdaxa baina.

62 Statьjaa. Hungaltiin selьske, poselkoovo komiissa bolbol:

a) seelьske, poselkoovo Soveedte hungaltanuudai jabaxa yjede, selьsoveedei ba posioologoi territoori deerenь, hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin xelbereşegyigөөr gyisedxegdexiinь xinan xaraxa;

b) azalşadai depytaaduudai, seelьske, poseelkoovo Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin komiissanuudai buruu jabuulganuudiijinь zaahan gomodolnuudiiji xaraza yzexe;

c) azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Soveedte hungaltanuud tuşaa RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymeer togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin biylleteeninyydiiji beledxexe ba hungaltiin Uçastkoovo komiissanuudiiji hulgaltiin biylleteeninyydeer xangaxa;

ç) azalşadai dapytaaduudai seelьske, pooselkoovo Soveedte hungagdahan depytaaduudiiji registriirovelxe;

d) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Soveedei mandaatna komiissada tuşaaza ygexe baina.

63 Statьjaa. Azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookrug byxende, azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin Okruznoi komiissa baiguulagdaxa.

64 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin Okruznoi komiissanuud xadaa obşçestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai tylөөlegşenerhөө bii bolgogdoxo ba tyryylegşe sekretaarь ba komiissiin nege çleen sostaavtaigaar, hungaltanuud xyrter 50 yderhөө naaşa bişe baixada, azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Soveedeer batalagdaxa baina.

65 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin Okruznoi komiissa bolbol:

a) RSFSR-ei Konstituuciin ba hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin ereltenyydiiji saxiza, azalşadai depytaaduudai seelьske, poselkoovo Sooveedei depytaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudiiji registriirovelxe;

b) ookrugsoo bolhon hungaltanuudai rezylьtaaduudiiji todorxoilxo;

c) hungagdahan depytaadta, hungagdahanainь tuxai ynemşelge ygexe;

ç) hungaltanuud tuşaa xeregxytelberiiiji hungaltiin seelьske, poselkoovo komiissada ygexe baina.

VIII GLAVAA

HUNGALTIIN UÇAASTOGUUD BA HUNGALTIIN UÇASTKOOVO KOMIISSANUUD

66 statьjaa. Hungatiin biylleteeninyydiiji tuşaaza abxiin ba goolosuudiiji tooloxiin tulada, gooroduud, posioologuud ba selьsoveedyydei territoori xadaa azalşadai depytaaduudai xizaarai ba oblastnoi Soveedyydte, avtonoomno ooblastьnuudai, nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai azalşadai depytaaduudai Soveedyydte, azalşadai depytaaduudai raioonno, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo soveedyydte hungaltanuudai tula niite, hungaltiin uçaastoguudta xubaarilagdaxa baina.

67 statьjaa. Gooroduudta hungaltiin uçaastoguud xadaa azalşadai depytaaduudai gorodskoi Soveedyydeer: raioonno xubaaritai gooroduudta—azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedyydeer; xydөө niutaguudta—azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedyydeer bii bolgogdoxo.

68 statьjaa. Hungaltiin uçaastoguud xadaa hungaltanuud xyrter 50 yderhөө naaşa bişe baixada bii bolgogdoxo baina.

69 statьjaa. Xojor miangahaa ylyy bişe aradzontoi selьsoveedei territoori xadaa hungaltiin negele uçaastog bolxo; 500-haa deeşe, zygөөr, 2 miangahaa ylyy bişe aradzontoi staniica, dereevni,auul byxende hungaltiin tusxai uçaastog bii bolgogdoxo jym.

2 miangahaa ylyy aradzontoi selьsoveedei ba xydөөgei naselioonno pyynktiin territoori xadaa aradzonoinь 1500-2500 xynyydte hungaltiin nege uçaastog baixaar bodomzologdozo, hungaltiin uçaastoguudta xubaarilagdaxa baina.

500-haa dooşo zygөөr, 300-haa dooşo bişe aradzontoi seleeninyydte gy, ali seleeninyydei gryyppede, hungaltiin uçaastogai ceentr xyrter ede seleeninyydei zainь 10 kilomeetrhee deeşe baihan, iimeuşarnuudta, hungaltiin tusxai uçaastog bii bolgogdozo bolxo.

Diilenxidee zizexen seleenitei, xoliin xoito ba zyyn raioonuudta, myn tereşelen xoito zygei nacionaalьnà ookruguudta, xadiin ba nyydel baidaltai raioonuudta hungaltiin uçaastoguud xadaa 300-haa dooşo zygөөr, 50 xynhөө dooşo bişe aradzontoigoor bii bolgogdozo bolxo.

70 statьjaa. 2 miangahaa ylyy aradzontoi gooroduud ba posioologuud bolbol aradzonoinь 1500-2500 xynde hungaltiin nege uçaastog baixaar bodomzologdozo, hungaltiin uçaastoguudta xabaarilagdaxa baina.

Moskvaa ba Leningraad gooroduudta hungaltiin uçaastoguud xadaa aradzonoinь 3 miagan xynde hungaltiin nege uçaastog baixaar bodomzologdozo, bii bolgogdoxo.

71 statьjaa. Seregei çaastьnuud ba seregei sojedineeninyyd xadaa 50-haa dooşo bişe ba 1500-haa deeşe bişe hungagşadtaigaar, hungaltiin tusxai uçaastoguud bolxo.

72 statьjaa. 50-haa dooşo bişe hungagşadtai bolьniicanuud, naraillalgiin baişanguud, sanatoorinuud ba invaliiduudai baişanguudai dergede hungaltiin tusxai uçaastoguud bii bolgogdoxo.

Xeden koorpusuudtai bolьniicanuudta, koorpus byxendenь 50-haa dooşo bişe hungagşadai baigaa haanь, tus tus koorpusuudta hungaltiin uçaastoguudiiji bii bolgozo bolno.

Hungaltiin tusxai uçaastoguudai bii bolgogdoxogyi bolьniicanuudta ba busad emnelgiin yçrezdeeninyydte, hungaltiinь biylleteeninyydiiji bolьniicanuudta ba emnelgiinь yçrezdeeninyydte, hungaltiin komiissanuudhaa tomilogdohon çleengyydei tuşaaza abxadanь bolno. Ede uşarnuudta, bolьniicanuud xadaa hungaltiin tusxai xairsaguudaar xangagdaxa.

73 statьjaa. 25-haa dooşo bişe hungagşadtai ba hungaltiin yder uhan zamda jabahan syydnenyyd xadaa yydniingee bişegdehen niutagai hungaltiin ookrugto oroxo, hungaltiin tusxai uçaastoguud bolzo şadaxa.

Syydne deerexi hungagşadai toonь, azalşadai depytaaduudai gorodskoi gy, ali gooroduuddaxi raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin ookruguudai aradzononiь noormotoi adli baihan uşarnuudta, azalşadai depytaaduudai gorodskoi gy, ali raioonno Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin tusxai Ookrug syydniinь bişegdehen niutagta bii bolgogdoxo baina.

74 statьjaa. Hungaltiin yder xoliin zamda jabaza jabahan, passaziirska poojezdnuudta, „golosovaalxa erxiin ynemşelgetei" passazirnuud — hungagşadhaa biylleteeninyydiijinь tuşaaza abxiin tula hungaltiin uçaastoguud bii bolgogdoxo jym.

75 statьjaa- Hungaltiin uçaastog byxende, azalşadai depytaaduudai xizaarai ba oblastnoi Soveedyydte, avtonoomno ooblastьnuudai, nacinoaalьna ba administratiivna ookruguudai azalşadai depytaaduudai Soveedyydte, azalşadai depytaaduudai raioonno, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud tuşaa niite, hungaltiin Uçastkoovo komiissanuud baiguulagdaxa.

76 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komiissanuud xadaa obşçeestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai tylөөlegşenerhөө bii bolgogdoxo ba tyryylegşe, tyryylegşiin orologşo, sekretaarь ba 6-10 çleengyyd sostaavtaigaar, hungaltanuud xyrter 45 yderhөө naaşa bişe baixada, gooroduudta—azalşadai depytaaduudai gorodskoi Soveedyydeer, raioonno xubaaritai gooroduudta—azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedyydeer; xydөө niutaguudta—azalşadai depytaaduudai raioonno Soveedyydeer batalagdaxa baina.

(Yrgelzelelenь 4-dexi niuurta)

Gurbadaxi niuurai yrgelzelel

77 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komissa bolbol:

a) hungaltiin uçaastog sooi hungaltiin biylleteeninyydiiji tuşaaza abxa;

b) azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, okruznoi, raioonno, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo Soveedei depytaadta kandidaad byxen tuşaa goolosuudiiji tooloxo;

c) golosovaaniiin protokooliiji hungaltiin Okruznoi tusxaita komiissada, byxii xeregxyteiberlee—azalşadai depytaaduudai gorodskoi gy,ali raioonno Soveedte damzuulan ygexe baina.

IX GLAVAA

Depytaaduudta kandidaaduudiiji debzyylxe zuram

78 statьjaa. RSFSR-ei Konstituuciin 146-daxi statьjaagai yndeheer, hungaltanuudai yjede, kandidaaduud bolbol hungaltiin ookruguud soo debzyylegdexe.

Azalşadai depytaaduudai xizaarai ba oblastnoi Soveedyydte, avtonoomno ooblastьnuudai, nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai azalşadai depytaaduudai Soveedyydte, azalşadai depytaaduudai raioonno, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte kandidaaduudiiji debzyylxe erxe bolbol obşçeestvenne organizaacanuudta ba azalşadai oobşçestvonuudta: kommunis partiina organizaacanuudta, profesionaalьna sojuuzuudta, koperatiivuudta, zaluuşuudai organizaacanuudta, kylьtyyrne oobşçestvonuudta ba zakoonoor togtoogdohon zuramai johoor registraacada orohon busad organizaacanuudta xangagdaxa baina.

79 statьjaa. Kandidaaduudiiji debzyylxe erxiiji obşçeestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai centraalьna oorganuudşji, myn tedenerei respyblikaanska, xizaarai, oblastnoi ba raioonno oorganuudşji, myn tereşelen predprijaatinuudta ba yçrezdeeninyydte—xydelmerişedei ba slyyzaşçinerei, tiin seregei çaastьnuudta—ulaanarmeicuudai niitiin suglaanuud, baha kolxoozuudta—tariaaşadai, sovxoozuudta—xydelmerişedei ba slyyzaşçinerei niitiin suglaanuud bejelyylxe baina.

80 statьjaa. Depytaaduudta kandidaaduud xadaa Okruznoi ba myn tereşelen, tende, depytaaduudta kandidaaduud bolgon debzyylegdehen, tere ookrugoigoo hungaltiin uçastkoovo komiissanuudai çleengyydenь baiza şadaxagyi.

81 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, okruznoi (nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai) ba raioonno Soveedyydei depytaaduudta kandidaaduudiiji debzyylegşe byxii obşçeestvenne organizaacanuud gy, ali azalşadai oobşçestvonuud xadaa hungaltanuud xyrter 35 yderhee naaşa bişe baixada, depytaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudiiji hungaltiin Okruznoi tusxaita komiissada registraacada oruulxa ujalgatai.

82 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai gorodskoi Soveedyydei, gooroduuddaxi raioonno Soveedyydei, seelьske ba poselkoovo Soveedyydei depytaaduudta kandidaaduudiiji debzyylegşe byxii obşçeestvenne organizaacanuud gy, ali azalşadai oobşçestvonuud xadaa hungaltanuud xyrter 20 yderhee naaşa bişe baixada, depytaaduudta debzyylegdehen kandidaaduudaa hungaltiin tusxaita Okruznoi komiissada registraacada oruulxa ujalgatai.

83 statьjaa. Hungaltiin Okruznoi komiissanuud bolbol RSFSR-ei Konstituuciin ba hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin ereltenyydiiji saxiza, obşçeestvenne organizaacanuudaar ba azalşadai oobşçestvonuudaar depytaaduudta debzyylegdehen byxii kandidaaduudiiji registraacada oruulxa ujalgatai.

84 statьjaa. Depytaaduudta kandidaaduudiiji debzyylegşe obşçeestvenne Organizaaca gy, ali azalşadai oobşçestvo xadaa hungaltiin tusxaita Okruznoi komiissada dorodursagdagşa dokymeentnyydiiji:

a) depytaadta kandidaadiiji debzyylhen suglaanai gy, ali zasedaaniiin protokooliiji Prezildiymei çleengyydei gar tabilgataigaar, ede çleengyydei naha, azahuuhan niutagiiji, kandidaadii debzyylhen organizaaciin neriiji zaaza, depytaadta kendidaadiiji debzyylhen suglaanai gy, ali zasedaaniiin bolhon gazar, sag ba suglaanda xabaadagşadai too tuxai zaaza, tereşelen protokool soonь, depytaadta debzyylegdehen kandidaadai obog, nere, aldar, tereenei nahan, azahuuhan niutag, partiinostь ba zaniaatinь zaagdahan baixa johotoi;

b) tereeniiji debzyylhen organizaaciin nerehee hungaltiin tus ookrugto ballotiirovaalagdaxa gehen terenei zybşøøl tuxai, depytaadta debzyylegdehen kandidaadai medyylgiiji ygexe ujalgatai.

85 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai Soveedei depytaadta debzyylegdehen kandidaad xadaa negel ookrugto, terel Soveedte golosovaalagdaxa

86 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, okruznoi (nacionaalьna, administratiivna ookrugai), raioonno, gorodskoi, gooroduuddaxi raioonno, seelьske ba poselkoovo Soveedte hungaltanuud tuşaa hungaltiin Okruznoi komiissa bolbol depytaadta debzyylegdehen kandidaadiiji registriirovelxee arsaa haanь, gurban yderei bolzor soo, tusxaita Xizaarai, Oblastnoi, Okruznoi (nacionaalьna, administratiivna ookrugai), Raioonno, Gorodskoi, gooroddoxi Raioonno, Seelьske ba Poselkoovo hungaltiin komiissada gomodol bariza boixo, ene komiissiin şiidxeberinь esesei şiidxeberi myn.

87 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, obruznoi (nacionaalьna, administratiivna ookrugai) ba raioonno Soveedei depytaadta debzyylegdehen ba registraacada orohon kandidaad byxenei obog, nere, aldar, nahan, zaniaati, partiinostь ba kandidaadiiji debzyylhen obşçeestvenne organizaaciin nere xadaa hungalta xyrter 30 yderhee naaşa bişe baixada, hungaltiin tusxaita Okruznoi komiissaar tunxaglagdaxa.

Azalşadai depytaaduudai gorodskoi, gooroduuddaxi raioonno, seelьske ba poselkoovo Soveedyydei depytaaduudta dezyylegdehen ba hungaltiin Okruznoi komiissanuudaar registriirovelegdehen kandidaaduud tuxai medeenyyd xadaa hungaltanuud xyrter 15 yderhee naaşa bişe baixada, tusxaita Gorodskoi, gooroduuddaxi Raioonno, Seelьske ba Poselkoovo hungaltiin komiissaar tunxaglagdaxa.

88 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai Soveedyydte debzyylegdeze, registriirovelegdehen byxii kandidaaduud bolbol hungaltiin biylleteeninyydte zaabol oruulagdaxa.

89 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, okruznoi (nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai), raioonno gorodskoi ba gooroduuddaxi raioonno Soveedyydte hungaltanuud tuşaa Okruznoi ba myn tereşelen Seelьske, Poselkoovo hungaltiin komiissanuud xadaa hungaltanuud xyrter 10 yderhee naaşa bişe baixada, hungaltiin biylleteeninyydiiji byxii Uçastkoovo hungaltiin komiissanuudta elьgeexe ujalgatai.

90 statьjaa. Hungaltiin biylleteeninyyd bolbol hungaltiin tuisxaita ookrugoi aradzonoinь xelenyyd deere xeblegdexe.

91 statьjaa. Hungaltiin biylleteenyyninyyd xadaa RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Prezildiymei togtoohon foormiin johoor ba hungaltiin biylleteeninyydeer byxii hungagşadiiji xangaza şadaxa toogoor xeblegdexe baina.

92 statьjaa. Hungaltiin tusxaita komiissada registriirovelegdehen kandidaadiiji debzyylhen organizaaca byxende, myn tereşelen RSFSR-ei grazdaniin byxende, RSFSR-ei Konstituuciin 129-dexi statьjaagai johoor, suglaanuud deere, xeblelde ba busad arganuudaar, ene kandidaadaigaa tyløø agitaaca haadgyi jabuulxa erxe xangagdana.

X GLAVAA

HUNGALTANUUDAI YDER

93 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai xizaarai ba oblastnoi Soveedyydte, avtonoomno ooblastьnuudai, nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai azalşadai depytaaduudai Soveedyydte, azalşadai depytaaduudai raioonno, gorodskoi, gooroduuddaxi raioonno, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud xadaa RSFSR-te niite—nege yderei torşo soo yngergegdexe baina.

94 statьjaa. Hungaltanuudai yder xadaa hungaltanuudai bolzor xyrter xojor harahaa naaşa bişe baixada, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Prezildiymeer togtoogdoxo.

95 statьjaa. Hungaltanuudai urda tee hyylşiin 15 yderei torşo soo, yderbyri, hungaltiin Uçastkoovo komiissa xadaa hungaltanuudai yder ba hungaltanuudai bolxo gazar tuxainь tunxaglaza gy, ali busad argaar hungagşadta tyrgenøør medeesexe baina.

XI GLAVAA

GOLOSOVAANIIIN ZURAM

96 statьjaa. Hungagşadai goolosuudaa ygelge xadaa hungaltiin yder, niutagai sagaar ygløønei 6 çaashaa hyniiin 12 xyrter jabuulagdaxa baina.

97 statьjaa. Hungaltiin yder ygløønei 6 çaasta, hungaltiin Uçastkoovo komiissiin tyryylegşe xadaa komiissiin çleengyydei baixadanь hungaltiin xairsaguudiiji ba togtoogdohon foormiin johoor zoxioogdohon, hungagşadai spiisogyydei baihiijinь şalgaza yzøød, hyyleerenь, xairsagaa xaaza, komiissiin tamagaar tamagalazarxiood, goolosuudaa ygeze exilxiijinь hungagşadiiji urixa baina.

Tamagiin ba hungaltiin xairsaguudai obrazeccyydenь RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Prezildiymeer togtoogdoxo.

98 statьjaa. Hungagşa byxen bolbol golosovaaniiin pomeşçeenide jireze øørøø golosovaalxa, tiixedee, hungagşad xadaa hungaltiin biylleteeninyydiiji hungaltiin xairsag oruu tabiza goolosuudaa ygexe.

99 statьjaa. Hungaltiin pomeşçeenide, biylleteeninyydiiji zapolniaalxiin tula tusagaar koomnato tahalagdana, golosovaalxa yjede, ene koomnato soo golosovaalagşahaa bişe xeneişji, tere toodo hungaltiin Uçastkoovo koomiissiin çleengyydeiş baixanь xorigdono; biylleteeninyydiiji zapolniaalxiin tula negendoro xeden hungagşadiiji koomnatodo oruulxadaa, ene koomnato bolbol negendoro oruulagdaxa hungagşadai toogoinь johoor tahalganuudaar gy, ali şiirmenyydeer oboruudovalagdahan baixa johotoi.

100 statьjaa. Hungaltiin pomeşçeenide jirehen hungagşa xadaa paasport gy, profsojuuzna bileed gy, kolxoozno kniizke gy, ali niuuraigaa ondoo ynemşelgiiji hungaltiin Uçastkoovo komiissiin çleende gy, ali sekretaarьta yzyylze, hungagşadai spiisogei johoor şalgagdahanai ba hungagşadai spiisogte temdeglegdehenei hyyleer, togtoogdohon obrazeeciin, hungaltiin biylleteeninyydiiji abxa.

101 statьjaa. Hungaltanuud tuxai tus Polozeeniiin 21 dexi statьjaagai johoor, „golosovaalxa erxiin ynemşelgeteigeer hungaltiin pomeşçeenide jirehen niuurnuudta hungaltiin Uçastkoovo komiissa bolbol tusagaar spiisog xexe, terenь hungagşadai spiisogte xabsaruulagdaxa baina.

102 statьjaa. Hungaltiin biylleteeninyydiiji zapolniaalxiin tula tusagaarlagdahan koomnato soo, hungagşa xadaa goolosoo ygexe kandidaadaigaa obogiijinь hungaltiin biylleteenь byxende yleeze, busaduudainь obogiiji zuraxa; eneenei hyyleer, hungagşa bolbol hungaltiin Uçastkoovo komiissiin baihan koomnatodo orozo, hungaltiin biylleteeninyydiiji hungaltiin xairsag oruu tabixa.

103 statьjaa. Bişeggyi gy, ali fiziiçeske jamar-negen dutuu baihan deerehee, hungaltiin biylleteeninyydiiji samostojaatelьna zapolniaalxa argagyi hungagşad bolbol hungaltiin biylleteeninyydiiji zapolniaalxiin tula busad jamarşji hungagşiiji urixa erxetei.

104 statьjaa. Goolosuudaa ygeze baixa yjedenь, hungaltiin pomeşçeeni soo hungaltiin agitaaca xeze bolxogyi.

105 statьjaa. Hulgaltiin Uçastkoovo komiissiin tyryylegşe xadaa huugaltiin pomeşçeeni soo zuramtai baixiinь tyløø xariuusalgatai ba terenei zaxiraltanuudanь tende baigşadta bygedendenь ujalgata.

106 statьjaa. Hungaltiin yder, hyniiin 12 çaasta, hungaltiin Uçastkoovo komiissiin tyryylegşe bolbol goolosuudaa ygelgiiji dyyrhende sonosxoxo ba komiissa xadaa hungaltiin xairsaguudiiji neeze exilxe baina.

XII GLAVAA

HUNGALTANUUDAI REZYLЬTAADUUDIIJI TODORXOILOLGO

107 statьjaa. Goolosuudiiji hungaltiin Uçastkoovo komiissiin toolozo baihan pomeşçeenide, goolosuudiiji toolozo baixadanь obşçeestvenne organizaacanuudai ba azalşadai oobşçestvonuudai speciaalьna etigemzelegdehen tyløølegşener, myn tereşelen, xeblelei tyløølegşener bailsaxa erxetei.

108 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komiissa bolbol xairsaguudaa neegeed, ookruguudaaranь biylleteeninyydiiji toolozo, ygtehen biylleteeninyydei tooji golosovaanida xabaadalsahan niuurnuudai tootoinь (biylleteeninyydiiji abxadanь hungagşadai spiisogte xehen temdegyydei yndeheer) sasuulza yzexe ba sasuulhanaigaa rezylьtaaduudiiji hungaltiin ookrug byxen tuşaa golosovaaniiin protokoolnuudta oruulxa baina.

109 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komiissiin tyryylegşe bolbol hungaltiin Uçastkoovo komiissiin çleengyydei bygedeerøø baixadanь, biylleteenь byxen tuşaa golosovaaniiin rezylьtaaduudiiji tunxaglaxa.

110 statьjaa. Golosovaalxa zuura negenhee ylyy kandidaaduudai yleegdeşehen, myn tereşelen togtoogdohon obrazeeciin ba yngiin bişe biylleteeninyyd xadaa ynente bişe geze mederegdexe jym.

111 statьjaa. Hungaltiin biylleteeniiin ynente baihanda hezeg tyrøø haanь, asuudai xadaa hungaltiin Uçastkoovo komiissaar, golosovaalalgiin johoor şiidxegdexe ba enenь protokooldo temdeglegdexe baina.

112 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komiissa xadaa RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Prezildiymeer togtoogdohon foormiin johoor, hungaltiin ookrug byxen tuşaanь, golosovaaniiin protokooliiji xojor ekzempliaaraar, hungaltiin Uçastkoovo komiissiin byxii çleengyydei, tereenei toodo zaabol tyryylegşiin ba sekretaariiin gartabilgataigaar zoxioogdoxo.

113 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komiissiin golosovaaniiin protokool soonь zaagdahan baixa johotoi gebel:

a) goolosuudaa ygelgiiji exilhen ba dyyrgehen sag;

b) hungaltiin uçaastogta ba ookruguudta hungagşadai too;

c) hungagşadai spiisogei johoor, goolosoo ygehen hungagşadai too;

ç) „golosovaalxa erxiin Ynemşelgenyydei“ johoor, goolosoo ygehen hungagşadai too;

d) hungaltiin uçaastog soo ba ookruguud soo, ygtehen biylleteeninyydei too;

e) hungaltiin Uçastkoovo komiissada ygtehen medyylgenyydiiji ba gomodolnuudiijinь xuriaangiigaar bişelge ba hungaltiin Uçastkoovo komiissaar abtahan togtoomzonuud;

f) kandidaad byxen tuşaa goolosuudiiji toolelgiin rezylьtaaduud.

114 statьjaa. Goolosuudiiji toololgiin dyyrhenei ba protokoolnuudiiji zoxioohonoi hyyleer, hungaltiin Uçastkoovo komiissiin tyryylegşe bolbol komiissiin byxii çleengyydei baixadanь, ookrug byxen tuşaa, golosovaaniiin rezylьtaaduudiiji tunxanglaxa.

115 statьjaa. Hungaltiin Uçastkoovo komiissaar zoxioogdohon, golosovaaniiin protokooloi nege ekzempliaaranь, hungaltiin tusxaita Okruznoi komiissada, 24 çaasai torşo soo naaroçnaar elьgeegdexe.

116 statьjaa. Hungaltiin byxii biylleteeninyyd (ynente ba ynente bişe geze mederegdehen biylleteeninyyd tus tustaa) bolbol hungaltiin Uçastkoovo komiissiin tamagaar tamagalagdahan ba golosovaaniiin protokoolnuudai xojordoxi ekzempliaarnuudtaigaar ba tamagataigaar xamta, gooroduudta—azalşadai depytaaduudai gorodskoi Soveedyydte, raioonno xubaaritai gooroduudta—azalşadai de pytaaduudai raionno Soveedyydte, xydøø niutaguudta—azalşadai depytaaduudai raionno Soveedyydte xadagalalgada, hungaltiin Uçastkoovo komiissiin tyryylegşeer tuşaagdahan baixa joxotoi.

117 statьjaa. Hungaltiin ookrug byxenhøø depytaaduudai mandaaduudiiji azalşadai depytaaduudai tusxaita Soveedei batalataranь, hungaltiin biylleteeninyydiiji xadagalaxa ujalga azalşadai deptaaduudai Soveedyydte daalgagdaxa baina.

118 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai xizaarai, oblastnoi, okruznoi (nacionaalьna ba administratiivna ookruguudai), raioonno, gorodskoi, gooroduuddaxi raioonno, seelьske ba poselkoovo Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin Okruznoi komiissanuud xadaa hungaltiin Uçastkoovo komiissanuudai ygehen protokoolnuudai yndeheer, ookrug sooxi hungaltanuudai rezylьtaaduudiiji todorxoilxo.

119 statьjaa. Goolosuudiiji hungaltiin Okruznoi komiissiin toolozo baihan pomeşçeenide, goolosuudiiji toolozo baixadanь, obşçeestvenne organizaacanuudai ba azalşadai obşçestvonuudai speciaalьna etigemzelegdehen tyløølegşener, myn tereşelen, xeblelei tyløølegşener bailsaxa erxetei.

120 statьjaa. Hungaltiin Okruznoi komiissa xadaa RSFSR-ei Verxoovno Soveedai Prezildiymeer togtoogdohon foormiin johoor, golosovaaniiin protokooliiji xojor ekzempliaaraar, hungaltiin Okruznoi komiissiin byxii çleengyydei, terenei toodo zaabol tyryylegşiin ba sekretaariiin gartabilgataigaar zoxiooxo baina.

121 statьjaa. Hungaltiin Okruznoi komiissiin protokool soonь zaagdahan baixa johotoi gebel:

a) ookrug sooxi hungagşadainь niite too;

b) golosovaanida xabaadalsahan hungagşadai niite too;

c) depytaadta debzyylegdehen kandidaad byxenei tyløø ygtehen goolosuudai too;

ç) hungaltiin Okruznoi komiissada ygtehen medyylgenyydiiji ba gomodolnuudiijinь xuriaangiigaar bişelge ba hungaltiin Okruznoi komiissaar abtahan togtoomzonuud.

122 statьjaa. Azalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltanuud tuşaa hungaltiin [...]sanuudai zasedaaninuud xerbee komiissanuudai sostaavai xaxadhaa jix[...] tereende xabaadalsaa [...] ynente geze toologdoxo.

123 statьjaa. Hungalti[...] miissanuudta, byxii asuud[...] xadaa goolosuudai olo[...] ronь le şiidxegdexe; [...] suudai tegşe baigaa haa[...] ryylegşiin goolosonь dii[...] ygexe baina.

124 statьjaa. Goolos[...] toololgiin dyyrhenei hyyle[...] çaashaa xozom bişe, hun[...] okruznoi komiissiin tyry[...] bolbol tamagalagdahan [...] kooliiji, tusxaita Xizaarai[...] lastnoi, Okruznoi (naciona[...] administratiivna ookrugai[...] oonno, Gorodskoi, Seelьs[...] Poselkoovo hungaltiin ko[...] da naaroçnaar damzuulan[...] geexe ujalgatai.

125 Statьjaa. Azalşadai[...] taaduudai Soveedei depy[...] debzyylegdehen ba goo[...] dai absoliuutna jixenxiii[...] labariian xelebel, ookrug[...] ygtehen ba ynente geze [...] regdehen byxii goolosuud[...] xadhaanь jixiiji abhan [...] daad xadaa hungagdahand[...] logdoxo.

126 statьjaa. Protok[...] garaa tabihanai hyyleer, [...] galtiin Okruznoi komiissi[...] ryylegşe bolbol hungaltan[...] rezylьtaaduudiiji tunxagla[...] hungagdahanainь tuxai [...] şelgiijinь depytaadta hung[...] han kandidaadta ygexe [...] Hungagdahanainь tuxai [...] şelgiin foormo xadaa RSF[...] Verxoovno Soveedei Pre[...] meer togtoogdono.

127 statьjaa. Xerbee o[...] sooxi kandidaaduudai [...] niinşji goolosuudai absol[...] olonxiiji abaagyi haanь, [...] galtiin tusxaita Okruznoi ko[...] sa xadaa protokool so[...] eneen tuxai tusagaar tem[...] lexe ba Xizaarai, Oblastnoi[...] ruznoi, Raioonno, Goro[...] gooroduuddaxi Raloo[...] Seelьske ba Poselkoovo [...] galtiin komiissada mede[...] ba negendoro, goolos[...] ylemze olon tooji abhan [...] kandidaaduudii daxin ba[...] rovalgiiji sonosxoxo, my[...] reşelen, hungaltanuudai [...] şiin tyyreinь yngerhenei [...] leer xojornedeelьne bolz[...] xozom bişe baixada, daxi[...] lot irovalalgiin yderiiji [...] xo baina.

128 statьjaa. Xerbee o[...] soo ygtehen goolosuudai[...] ene ookrug sooxi goloso[...] erxetei hungagşadai xa[...] baga baigaa haanь, hun[...] Okruznoi komiissa xadaa[...] kool soogoo eneen tuxai[...] gaar temdeglexe ba tusxa[...] zaarai, Oblastnoi, Ok[...] Raioonno, Gorodskoi, [...] duuddaxi Raioonno, Se[...] ba Poselkoovo hungaltii[...] miissada daril medeesexe, [...] ene uşarta, Xizaarai, Obl[...] Okruznoi, Raioonno, [...] skoi, gooroduuddaxi Rai[...] Seelьske ba Poselkoovo [...] galtiin komiissa bolbol ty[...] hungaltanuudai hyyleer [...] nedeelьne bolzorhoo xo[...] şe baixada, şine hunga[...] diiji tomiloxo baina.

1[...]9 statьjaa. Depytaa[...] debzyylegdehen kandidaa[...] ji daxin ballotiirovalalga[...] tereşelen, ynente bişe [...] mederegdehen hungaltaa[...] ji helgehen şine hungal[...] xadaa tyryyşiin hungalta[...] tula zoxioogdohon, hun[...] dai spiisogyydei johoo[...] hungaltanuud tuxai tus[...] zeenitei xysed zoxilduul[...] gergegdexe.

XIII CLAVAA

GRAAZDANUUDAI HUNCALTIIN[...] ERXENYYDIIJI XAZAGAIRUULHAN[...] TYLØØ XARIUUSALGA

130 statьjaa. RSFSR-ei azalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaxa ba hungagdaxa erxejee bejelyylgedenь, RSFSR-ei grazdaniinda xyserxelge, mexelelge, zanalga gy, ali edişe ygexe meteer haad uşaruulhan xyn xenşji—xojor zil xyrter bolzoroor, syløøgøø xahagdalgaar xeheegdexe.

131 statьjaa. Hungaltiin dokymeentnyydiiji xuurmagaar xehen gy, ali goolosuudiiji zoriuuta buruugaar toolohon, Soveedei tuşaalta niuur[...] hungaltiin komiissi n[...] gurban zil xyrter bo[...] syløøgøø xahagdalgaa[...] heegdexe baina.

RSFSR-ei Verxoov[...]
Soveedei Prezildiy[...]
tyryylegşe A. BADA[...]
RSFSR-ei Verxoov[...]
Soveedei Prezildiy[...]
sekretaarь G. KOZL[...]

Moskvaa, Kreemlь,
1939 onoi ijyyliin 29.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 2-44, отв. секретаря 2-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

Бурглавлит № 1123.

Типография Наркомместпрома БМАССР.